

Remissdokument
**Förslag till nya kriterier
för Gröna lån**

KOMMUNINVEST

1 Innehåll

2	Om remissdokumentet.....	2
3	Generella utgångspunkter och rekommendationer.....	3
4	Förnybar energi	7
5	Energieffektivisering inom energisystem och verksamheter	12
6	Gröna byggnader.....	14
7	Hållbara transporter.....	20
8	Avfallshantering.....	24
9	Vatten- och avloppsvattenhantering	26
10	Klimatanpassningsåtgärder	31
11	Övriga miljöåtgärder	33

2 Om remissdokumentet

Detta dokument redogör för det fullständiga förslaget till nya kriterier för Gröna lån, vilka antagit av Kommuninvests Miljökommitté för grön finansiering (Kommittén). Efter genomförd remissrunda avses de nya kriterierna för Gröna lån införas i en uppdaterad version av Kommuninvest Ramverk för gröna obligationer (Ramverket).

I ett introducerande avsnitt redogörs för Kommitténs generella utgångspunkter och rekommendationer. Där beskrivs också de förändringar som Kommittén föreslår när det gäller grundkraven som alla projekt som kan beviljas finansiering (Berättigade Projekt) måste uppfylla. Därefter beskrivs Kommitténs förslag till förändringar av kriterierna för var och en av de åtta projektkategorierna:

1. Förnybar energi
2. Energieffektivisering inom energisystem och verksamheter
3. Gröna byggnader
4. Hållbara transporter
5. Avfallshantering
6. Vatten- och avloppsvattenhantering
7. Klimatanpassningsåtgärder
8. Övriga miljöåtgärder

I dokumentet används genomgående två kolumner. Den vänstra beskriver nuvarande kriterier, i den utsträckning sådana finns, och den högra beskriver de förändringar i kriterierna som Kommittén föreslår. Förändringarna är markerade med kursiv stil.

3 Generella utgångspunkter och rekommendationer

Kommitténs förslag är att det framtida Ramverket omfattar introducerande innehåll där följande utgångspunkter och rekommendationer beaktas.

3.1 Grundkrav för Berättigade Projekt

3.1.1 Justeringar i grundkrav

Nuvarande grundkrav för Berättigade projekt	Förslag till nya grundkrav för Berättigade projekt
<p>Alla projekt måste</p> <ul style="list-style-type: none"> • främja övergången till ett klimattåligt samhälle med låga utsläpp • ingå i det systematiska miljöarbetet i den sökande kommunen eller regionen • vara förenliga med Sveriges miljömål eller regionala miljömål • ha som mål antingen en minskning eller anpassning till klimatförändringen, eller vara ett projekt som handlar om miljöhantering inom andra områden än klimatförändring 	<p><i>Berättigade projekt ska ingå i det systematiska miljöarbetet i den ansökande kommunen/regionen och relatera till nationella, regionala eller lokala miljö- och klimatmål med syfte att</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) <i>minska och/eller undvika klimatpåverkan, inklusive investeringar i koldioxidsnåla, energieffektiva och rena teknologier såsom förnybara energiprojekt, kollektivtrafiklösningar och mer energieffektiva byggnader,</i> b) <i>anpassa samhällen, bebyggd miljö och verksamheter till klimatförändringar, inklusive investeringar i lösningar för att minska klimatrelaterade risker</i> c) <i>hantera miljöfrågor inom andra områden än klimatförändringar, inklusive cirkulär ekonomi, förebyggande och begränsning av föroreningar, hållbar vattenanvändning samt skydd av biologisk mångfald och sunda ekosystem och återställande av skadade ekosystem.</i>

3.1.2 Redovisning av projektets främsta nyttor

Utöver de specifika kriterier som gäller för respektive projektkategori ska sökande i ansökan redogöra för projektets främsta miljö- och/eller klimatnyttor, samt om möjligt även kvantifiera dessa med understödande beräkningsresultat. Dessa kriterier finns i huvudsak redan i befintligt Ramverk.

3.1.3 Fossil inlåsning godkänns inte, fossila inslag kan tolereras

Kommuninvest kommer inte att godkänna investeringsprojekt som leder till en inlåsning av fossilenergibaserad infrastruktur.

För projekt som rör fjärrvärmeanläggningar skärps den maximala andelen fossilt bränsle från 10 till 5 procent, där torv räknas som en fossil energikälla. Om fossila avfallsfraktioner används för att utvinna energi vid anläggningen tillämpas denna begränsning inte på den fossila komponenten i avfallet, så länge det finns stöd för att återvinningen av energi via avfall leder till minskat behov av deponering.

3.1.4 Krav på minskad plastanvändning

Fjärrvärmeanläggningar som använder sig av förbränning för hela eller delar av sin energiproduktion ska vidta åtgärder för att minska andelen plast med fossilt ursprung. Detta utgör ett nytt krav i Ramverket.

3.1.5 Rekommendationer för bygg- och anläggningsmaterial

Många av de investeringsprojekt som finansieras genom Gröna lån omfattar byggnation av något slag, det gäller för t.ex. bostäder, verksamhetslokaler, vårdinrättningar och kommunal VA- eller energiinfrastruktur. Med undantag för betong och givet inriktningen på Ramverkets taxonomianpassning ställs för närvarande inte särskilda krav på specifika bygg- och anläggningsmaterial. Dock ställs krav på åtgärder för att minska klimatpåverkan från nya byggnader.

Kommuninvest rekommenderar också att beställare ställer miljö- och klimatkrav i upphandling som ett sätt att minska bygg- och anläggningsmaterialens miljö- och klimatpåverkan.

3.1.6 Krav på användning av klimatförbättrad betong

Kommittén har funnit det angeläget, givet betongens betydande klimatpåverkan, att kravställa på användning av klimatförbättrad betong i investeringsprojekt där betong ingår. Det innebär att kravställningen för Gröna lån blir skarpare än EU-taxonomin kriterier för väsentligt bidrag, som inte omfattar den betong som används i bygg- eller infrastrukturkonstruktioner.

Förslagen till kriterier är utvecklade för att understödja den utveckling som betongbranschens aktörer redan initierat. Kraven innebär användning av en betong med minst 20 procent reducerade koldioxidutsläpp, jämfört med en referensbetong med samma funktion, samt att principer om rätt betong på rätt plats tillämpas. Kraven föreslås utformas enligt nedan:

- Låntagaren ska i investeringsprojektet visa på tillämpning av svensk standard SS 137003:2021 för att optimera mängden betong i byggnaden samt optimera betongkvalitet så att funktionskrav kan uppnås med bibehållen teknisk prestanda. Rätt betong på rätt plats, i enlighet med den vägledning som den svenska

betongbranschens aktörer utvecklat¹, ska avspeglas i differentieringen av betongkvaliteter för olika applikationer.

- Klimatpåverkan för den betong som används för olika funktioner ska åtminstone vara 20 procent lägre än aktuell branschreferensnivå. Detta innebär, som ett minimum, användning av klimatförbättrad betong enligt nivå 2 i vägledningen.

Undantag kan göras för betong som är i kontakt med dricksvatten.

3.2 Mappning mot EU-taxonomin

Taxonomianpassade kriterier för Gröna lån har utvecklats för sådana verksamheter i EU-taxonomin² där Kommittén bedömt det som sannolikt att Kommuninvests låntagare kan inkomma med ansökningar för Gröna lån. EU-taxonomin tekniska granskningskriterier för väsentligt bidrag har utvärderats för respektive projektkategori i Ramverket. Granskningen har utgått från de EU-miljömål som för närvarande ansetts viktigast att utvärdera givet Ramverkets utformning.

Kommitténs förslag innebär att kriterierna för Gröna lån i vissa fall är skarpare än EU-taxonomin krav för väsentligt bidrag och i andra är mer tillåtande. För användning av betong samt för byggnaders energiprestanda och klimatåtgärder är de föreslagna kriterierna mer långtgående än taxonomin. Vad gäller avfallshantering och återvinningsgrad är de föreslagna kriterierna inte lika långtgående som i EU-taxonomin.

Vidare föreslår Kommittén att energiutvinning ur avfall ska kunna medges men sådan verksamhet omfattas inte av EU-taxonomin.

Vad gäller hållbara transporter föreslås avvikelser från EU-taxonomin krav på fordon med noll direkta utsläpp i form av avgaser. Kommittén föreslår krav som innebär att fordon, tåg, vagnar och fartyg ska vara helelektriska alternativt drivas av vätgas eller biogas. För fordon som huvudsakligen används för persontransporter i landsbygdstrafik kan biodrivmedel som möter vissa krav accepteras.

3.2.1 Möjligt att ansöka för samtliga verksamheter i EU-taxonomin

Även andra i EU-taxonomin ingående verksamheter än de som refereras i Ramverket kan utgöra ett Berättigat projekt, förutsatt att låntagaren kan visa att projektet uppfyller kraven för att påvisa väsentligt bidrag till minst ett av EU:s miljömål. Det kan t.ex. avse byggnader där sådana särskilda hänsyn tas att låntagaren snarare vill att projektet bedöms utifrån EU-taxonomin kriterier för miljömål om Klimatanpassning eller Cirkulär ekonomi än för miljömålet om Begränsning av klimatförändringar.

¹ Svensk Betong, "Vägledning klimatförbättrad betong, utgåva 2", 2022

² Förordning EU 2020/852 av den 18 juni 2020

3.3 Särskilt om Gröna byggnader

3.3.1 Energiprestanda och klimathänsyn i material och byggprocess

Ramverket tar fasta på att mer effektiv energianvändning är en förutsättning för att Sverige ska nå sina miljömål och skapa ett hållbart energisystem, i linje med EU:s *energy efficiency first*-princip. Berättigade projekt inom kategorin Gröna byggnader behöver därför ha en energiprestanda som tydligt understiger de svenska byggreglerna. Det innebär även energiprestandakrav som går längre än EU-taxonomin.

För att främja klimatarbete utifrån livscykelperspektiv ställs för nybyggnation också krav på att livscykelinriktade klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för stommen. Därutöver ställs vissa upplysningskrav kopplat till klimatberäkning och upphandling.

3.3.2 Frivilliga åtaganden rörande miljöcertifiering och upphandling

För att främja ett systematiskt arbete som adresserar en bred palett av miljö- och klimatfrågor uppmuntrar Kommuninvest att nya byggnader miljöcertifieras alternativt färdigställs i enlighet med något av de etablerade system som finns på marknaden, t.ex. Miljöbyggnad, Svanen och Feby. Där ställs relevanta krav på bland annat byggnadens värmeförlusttal/värmeeffektbehov. Vid nybyggnation eller i samband med konvertering av byggnaders energisystem är det angeläget att hålla nere byggnadens eleffektbehov. Följsamhet till certifiering är dock inte ett krav för godkännande.

Kommuninvest rekommenderar vidare att beställare ställer miljö- och klimatkrav i upphandlingar som ett sätt att nå miljö- och klimatmål. För att främja ökad användning av klimatkrav och klimatberäkningar i upphandling har Kommuninvest i samverkan med bland andra IVL Svenska Miljöinstitutet och Sveriges Allmännyttas utvecklat en vägledning och annat stöd inom ramen för projektet Klimatkrav till rimlig kostnad³. Därtill uppmuntrar Kommuninvest offentliga beställare att beakta Upphandlingsmyndighetens frivilliga upphandlingskrav⁴. De kan användas för alla typer av upphandlingar där LOU, Lagen om Offentlig Upphandling, tillämpas.

³ Se projekthemsidan [Klimatkrav till rimlig kostnad](#).

⁴ Utöver områden som byggnadens energianvändning, klimatkrav för material och byggprocess samt lufttätethet och termisk integritet – vilka adresseras i Ramverket – har Upphandlingsmyndigheten för offentliga beställare utvecklat frivilliga upphandlingskrav för t.ex. inneklimat, fuktsäkerhet samt materialinventering och avfallshantering. Kraven är kvalitetssäkrade gentemot LOU, tas fram i samverkan med branschföreträdare och akademi samt annan expertis.

4 Förnybar energi

4.1 Berättigade projekt

Nuvarande formulering	Förslag till ny formulering
Produktion och distribution av förnybar energi	<p>Produktion, lagring och distribution av energi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bioenergibaserad energiproduktion (elproduktion, framställning av biogas och biobränslen för transportändamål, framställning av flytande biobränslen, kombinerad produktion av värme/kyla och el, produktion av värme/kyla) • Produktion av värme/kyla med hjälp av restvärme/spillvärme • Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla (system för fjärrvärme eller fjärrkyla, renovering av ledningar och tillhörande infrastruktur) • Elproduktion med hjälp av vattenkraft, vindkraft och solcellsteknik • Överföring, distribution och lagring av el • Lagring av energi (geotermisk och vätgas) • Tillverkning och lagring av vätgas <p>Koldioxidavskiljning, -användning och -lagring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koldioxidavskiljning • Koldioxidanvändning • Koldioxidlagring

4.2 Kriterier

För investeringsprojekt som rör bioenergi, vattenkraft, vätgas och koldioxidavskiljning gäller särskilda kriterier enligt nedan. För övriga berättigade projekt gäller enbart grundkraven i Ramverket.

4.2.1 Generella kriterier för användning av betong

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Kriterier för användning av betong saknas	För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer.

4.2.2 Bioenergibaserad energiproduktion

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
<p>Fördelningen av ursprungliga energikällor, inklusive avfallskomponenter som används för energiutvinning, får inte leda till att investeringsprojekt överskrider gränsen för fossila inslag.</p> <p>För projekt som till icke försumbar del omfattar fossil energi ska en miljökonsekvensanalys och effektrapportering vara strikta krav för godkännande. Kommuninvest kommer inte att godkänna investeringsprojekt som leder till inlåsning av fossilenergibaserad infrastruktur. Den maximala andelen fossilt bränsle som får användas vid fjärrvärmeprojekt är 10 procent (torv räknas som en fossil energikälla); om fossila avfallsfraktioner används för att utvinna energi får andelen fossil energi vara maximalt 20 procent (fossilbaserad plast räknas som en fossil energikälla).</p> <p>Om den fossila andelen överstiger mer än 10 procent inklusive torv, kommer en plan för att snabbt minska den fossila andelen till under 10 procent vara ett villkor</p>	<p><i>Om sammanlagd anläggningseffekt är större än 20 MW⁵ krävs hållbarhetsbesked från Energimyndigheten</i></p> <p><i>Andel fossil energi i energimixen får inte överstiga 5 procent (torv räknas som fossil energikälla). Detta villkor tillämpas inte på den fossila komponenten i eventuell avfallsfraktion av bränslmixen, så länge det finns stöd för att återvinningen av energi via avfall leder till minskat behov av deponering.</i></p> <p><i>För anläggningar som behandlar avfall för att utvinna energi gäller:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• anläggningen ska endast behandla farligt och/eller icke-återvinningsbart avfall, dvs. avfallet ska vara utsorterat, t.ex. genom källsortering, försortering på en industriell anläggning, eller i egen verksamhet</i> <i>• om fossila avfallsfraktioner används ska anläggningen vidta åtgärder för att minska andelen plast med fossilt ursprung, bland annat genom att leva upp till Avfall Sveriges och Energiföretagens Branschöverenskommelse om kvalitetssäkring av avfallsbränsle⁶.</i>

⁵ Beräkning av sammanlagd effekt görs enligt Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen. Bland annat ska enheter som används högst 500 timmar per år, beräknat som ett rullande medelvärde under en treårsperiod, undantas vid beräkningen. Från 1 januari 2025, för anläggningar som omfattas av det uppdaterade förnybarhetsdirektivet RED III, är gränsen 7,5 MW.

⁶ Överenskommelsen riktas i första hand till verksamhetsutövare för avfallsförbränningsanläggningar, men innebär också indirekta krav på de avfallsbehandlingskunder som köper deras behandlingstjänster. Överenskommelsen, som vanligen implementeras genom bilaterala kund-/leverantörsavtal, syftar till att säkerställa "best practice"-förfarande vad gäller t.ex. sortering, avvikelsehantering, kontroll och kompetensutveckling. Överenskommelsen kan på begäran erhållas från Kommuninvest.

för godkännande. Detta villkor tillämpas inte på den fossila komponenten i avfallet, så länge det finns stöd för att återvinningen av energi via avfall leder till minskade koldioxidutsläpp, inte enbart genom att ersätta fossila bränslen utan också genom att minska metanläckage från deponier.	
--	--

4.2.3 Elproduktion från vattenkraft

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga specifika kriterier för underkategorin	<p><i>Vattenkraftverksamhet (befintlig eller ny) som har ett tillstånd förenligt med den lagstiftning som trädde i kraft 1 jan 2019⁷ och som uppfyller <u>något</u> av följande kriterier:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Är ett strömkraftverk (saknar vattenmagasin) • Har en effekttäthet som överstiger 5 W/m² • Växthusgasutsläppen under hela livscykeln är lägre än 100 g CO₂e per kWh.

4.2.4 Tillverkning av vätgas

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
I befintligt Ramverk ingår inte kriterier för underkategorin	<i>Förnybara och/eller fossilfria energikällor ska primärt användas som råvara/material för tillverkningen. Den maximalt tillåtna andelen fossila energikällor är 5 procent.</i>

⁷ Miljöbalken 11 kap. (Vattenverksamhet) 27-28 § (Moderna miljövillkor).

4.2.5 Koldioxidavskiljning, -användning och -lagring

Investeringsprojektet kan avse såväl tekniska som naturbaserade lösningar.

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
I befintligt Ramverket ingår inte kriterier för underkategorin	<p><i>Koldioxidavskiljning (Carbon Capture, CC) som bidrar till att anläggningens växthusgasutsläpp minskar med minst 50 procent.</i></p> <p><i>Om koldioxidavskiljningen avser utsläpp från förbränning av avfall, ska avfallet vara utsorterat, t.ex. genom källsortering, försortering på en industriell anläggning eller i egen verksamhet.</i></p> <p><i>Koldioxidanvändning (Carbon Capture Usage, CCU) som leder till en minskning av CO₂-utsläpp jämfört med ett alternativscenario. Den uppskattade klimatnyttan ska beräknas.</i></p> <p><i>Koldioxidlagring (Carbon Capture Storage, CCS) under förutsättning att vederbörliga tillstånd erhållits för verksamheten.</i></p>

4.3 Skäl till föreslagna förändringar

4.3.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Vid utvecklingen av förslag till nya villkor för Gröna lån i projektkategorin Förnybar energi har Kommittén utvärderat de tekniska gransningskriterier som i EU-taxonomin fastställts för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om begränsning av klimatförändringarna⁸. Utvärderingen har omfattat kapitel 3 Tillverkning (avsnitt 3.10) samt kapitel 4 Energi (avsnitt 4.1, 4.3, 4.5, 4.8–4.13, 4.15, 4.20, 4.24 och 4.25).

4.3.2 Kommentar Miljökommittén

Bioenergibaserad energiproduktion

Krav på hållbarhetsbesked för anläggningar över en viss storlek. Kommittén har värderat EU-taxonominns hållbarhetskriterier för den biomassa som används i verksamheten och i samråd med branschföreträdare funnit det rimligt att kravställa i enlighet med svensk

⁸ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139, av den 4 juni 2021.

lagstiftning och EU:s nuvarande förnybarhetsdirektiv RED-II. Det innebär att anläggningar med en sammanlagd anläggningseffekt som är större än 20 MW är skyldiga att ha hållbarhetsbesked från Energimyndigheten, en form av bevis på att biobränslen som används för produktion av el, värme och kyla och/eller bränslen är hållbara. Från 1 januari 2025, för anläggningar som omfattas av EU:s uppdaterade förnybarhetsdirektiv RED III, föreslås gränsen sänkas till 7,5 MW.

Gränsen 20 MW medför en avvikelse mot EU-taxonomin krav där samtliga pannor ska klara hållbarhetskraven. Anläggningar som är mindre än 20 MW står enligt Energiföretagen för <20 procent av produktionen och cirka 80–85 procent av pannorna.

Justering av krav på andel fossila bränslen. Vad gäller maximal andel fossila bränslen i energimixen förordas en sänkning från dagens 10 procent till 5 procent, motiverat av den pågående utfasningen av fossila bränslen i det svenska energisystemet. Kommittén anser det möjligt och rimligt att kravet skärps.

Elproduktion från vattenkraft

Nya krav på vattenkraft. De föreslagna kraven är i överensstämmelse med EU-taxonomin krav för att påvisa väsentligt bidrag till miljömålet om att begränsa klimatförändringarna.

Koldioxidavskiljning, - användning och -lagring

Som ett komplement till andra utsläppsminskande åtgärder som ökad produktion av förnybar energi, energieffektivisering och andra miljö- och klimatåtgärder har Kommittén ansett det önskvärt att möjliggöra finansiering för olika typer av tekniker kopplat till avskiljning/infångning av koldioxid.

Tillverkning av vätgas

Kommittén har funnit det rimligt med en mer pragmatiskt inriktad kravställan som är enklare för kommunsektorns aktörer att implementera, snarare än de detaljerade kriterierna i EU-taxonomin. Kommitténs bedömning är att kraven för vätgas ändå lever upp till EU-taxonomin krav för att väsentligen bidra till miljömålet om begränsning av klimatförändringarna.

Användning av betong

Kommittén har funnit det angeläget att kravställa på användning av klimatförbättrad betong i investeringsprojekt där betong ingår. De föreslagna kraven går utöver EU-taxonomin nuvarande kriterier för väsentligt bidrag.

5 Energieffektivisering inom energisystem och verksamheter

5.1 Berättigade projekt

Nuvarande formulering	Förslag till ny formulering
<p>Energieffektiviseringsåtgärder inom energisystem, exempelvis fjärrvärme/-kyla, elnät/smarta nät, energiåtervinning och energilagring.</p> <p>Även energieffektiviseringsåtgärder inom diverse kommunala aktiviteter och verksamheter som leder till minst 30 procent lägre energianvändning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Energieffektiviseringsåtgärder inom energisystem, exempelvis fjärrvärme/-kyla, elnät/smarta nät, energiåtervinning, energilagring och installation av elektriska värmepumpar Energieffektivisering inom kommunala verksamheter, t.ex. utomhusbelysning och trafikljus.

5.2 Kriterier

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Minst 30 procent lägre energianvändning efter genomförd åtgärd.	Sökande ska redovisa storleken på energiförbrukning före respektive efter projektet.

5.2.1 Generella kriterier för användning av betong

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Kriterier för användning av betong saknas	För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer.

5.3 Skäl till föreslagna förändringar

5.3.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Vid utvecklingen av de nya villkoren för Gröna lån i projektkategorin Energieffektivisering inom energisystem och verksamheter har Kommittén utvärderat de tekniska granskningskriterier som i EU-taxonomin fastställts för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om begränsning av klimatförändringarna⁹. Utvärderingen har omfattat kapitel 3 Tillverkning (avsnitt 3.10) samt kapitel 4 Energi (avsnitt 4.1, 4.3, 4.5, 4.8–4.13, 4.15, 4.20, 4.24, 4.25)

Kommuninvest konstaterar att EU-taxonomin i huvudsak saknar kriterier för den typ av projekt som förutses inom ramen för projektkategorin.

5.3.2 Kommentar Miljökommittén

Givet det stora behovet av energieffektivisering i samhället har Kommittén funnit det rimligt att inte kravställa på storleken eller relativförändringen av energieffektiviseringsåtgärden. Kommittén har heller inte funnit det motiverat att kravställa på det energisystem i vilket investeringen görs, så länge som projektet inte leder till en inlåsning av fossilenergibaserad infrastruktur.

För att möjliggöra relevant återrapportering till de investerare som innehar Kommuninvests gröna obligationer, ställs dock krav på att låntagaren ska kunna kvantifiera storleken på energibesparingen.

⁹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139, av den 4 juni 2021.

6 Gröna byggnader

6.1 Berättigade projekt

Nuvarande formulering	Förslag till ny formulering
<ul style="list-style-type: none"> Nya eller befintliga flerfamiljshus Nya eller befintliga lokaler Större renoveringar av byggnader Energieffektiviseringsåtgärder i partiella system av befintliga byggnader 	<ul style="list-style-type: none"> Nya och befintliga bostadshus Nya och befintliga lokaler Större renoveringar av byggnader Övriga åtgärder som rör energieffektivitet i byggnader, vad gäller klimatskal, energieffektiv utrustning samt instrument och anordningar

6.2 Kriterier

6.2.1 Generella kriterier för användning av betong

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Krav på kriterier för användning av betong saknas	<i>För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer.</i>

6.3 Kriterier för Nya och befintliga bostadshus och lokaler

6.3.1 Energieffektivitet

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Nya eller befintliga byggnader med en energieffektivitet där primärenergitalet är minst 20 procent lägre än vad som krävs enligt gällande regelverk (Boverkets byggregler, BBR 29).	Nya och befintliga bostadshus och lokaler med en energieffektivitet där primärenergitalet är minst 20 procent lägre än vad som krävs enligt gällande regelverk (Boverkets byggregler, BBR 29). <i>Samma kravnivå gäller även vid tillbyggnad.</i>

6.3.2 Lufttäthet och termisk integritet

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<i>Byggnader som är större än 5 000 m² (Atemp) ska genomgå testning för lufttäthet och termisk integritet, i enlighet med den tolkning som ges av branschorganisationerna Byggföretagen och Fastighetsägarna.</i>

6.3.3 Klimatkrav material och byggprocess

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
<p>För byggnader med produktionsstart från 1 januari 2021 ska sökanden kunna visa att livscykelinriktade klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för stommen, eller att byggnadens klimatpåverkan under byggskedet har beräknats.</p> <p>För byggnader med produktionsstart från 1 januari 2022 ska sökanden kunna visa både att livscykelinriktade klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för stommen, samt att byggnadens klimatpåverkan under byggskedet har beräknats</p>	<p><i>Sökande ska visa att livscykelinriktade klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för stommen, t.ex. genom att använda trä eller klimatförbättrad betong.</i></p> <p><i>För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer.</i></p>

6.3.4 Upplyningskrav kopplat till klimatberäkning och upphandling

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
<p>För byggnader med produktionsstart från 1 januari 2021 ska sökanden kunna visa att livscykelinriktade klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för stommen, eller att byggnadens klimatpåverkan under byggskedet har beräknats.</p> <p>För byggnader med produktionsstart från 1 januari 2022 ska sökanden kunna visa både att livscykelinriktade</p>	<p><i>För nya byggnader ska – efter färdigställandet – byggnadens livscykelbaserade utsläpp (global uppvärmningspotential, GWP) beräknas för byggskedet (LCA-modul A1-A5), och beräkningen kunna lämnas ut till Kommuninvest på begäran⁹.</i></p> <p><i>För byggnader där klimatberäkning finns redan vid tidpunkt för ansökan, ska upplysningar lämnas dels om beräkningsresultat dels om/hur beräkningen beaktas i upphandlingen.</i></p>

<p>klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för stommen, samt att byggnadens klimatpåverkan under byggskedet har beräknats</p>	
---	--

6.4 Skäl till föreslagna förändringar (Nya byggnader)

6.4.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Vid utvecklingen av de nya villkoren för Gröna lån i projektkategorin Gröna byggnader har Kommittén utvärderat de tekniska gransningskriterier som i EU-taxonomin fastställts för avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om begränsning av klimatförändringarna¹⁰. Utvärderingen har omfattat kapitel 7 Bygg- och fastighetsverksamhet, avsnitt 7.1–7.4.

6.4.2 Kommentar Miljökommittén

Energiprestanda

Kommittén har inte funnit skäl att ändra kraven på energiprestanda då kravnivåerna anses möjliga och rimliga för kommunsektorns aktörer, är väl etablerade och dessutom är mer långtgående än EU-taxonominns krav.

Lufttäthet och termisk integritet

Kommittén har funnit det rimligt att följa kraven i EU-taxonomin, föreslagna kriterier hänvisar dock till den tolkning som utvecklats i Sverige av marknadens aktörer.

Klimatkrav material och byggprocess

Kommittén har, givet betongens betydande klimatpåverkan, funnit det angeläget att kravställa på användning av klimatförbättrad betong i investeringsprojekt där betong till en betydande del ingår. Detta innebär att de föreslagna kraven på användning av klimatförbättrad betong i ramverket går utöver taxonomins nuvarande kriterier för väsentligt bidrag.

Upplysningskrav kopplat till klimatberäkning och upphandling

Kommittén har funnit det rimligt att justera i befintliga krav på klimatberäkning för att bättre linjera med EU-taxonominns utformning, men anpassat för förutsättningar i Sverige inklusive att ny lag om klimatdeklaration tillkommit sedan 2022. Notera att kravet att klimatberäkningen ska kunna lämnas ut på begäran utgår från EU-taxonomin, det är inte ett lagkrav.

¹⁰ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139, av den 4 juni 2021.

För att främja ökad användning av klimatkrav i upphandling har Kommittén funnit det rimligt att införa ett nytt upplysningskrav. Detta gäller dock endast ansökningar där en klimatberäkning finns redan vid ansökningstillfället.

6.5 Kriterier inom Större renoveringar

6.5.1 Energiprestanda

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Större renoveringar och ombyggnationer av byggnader ska leda till att primärenergitalet minskar med minst 30 procent eller överensstämmer med energiprestandakrav för nya byggnader enligt gällande regelverk (Boverkets byggregler, BBR 29).	<p><i>Större renoveringar och ombyggnationer av byggnader ska leda till att primärenergitalet minskar med minst 30 procent eller överensstämmer med energiprestandakrav för nya byggnader enligt gällande regelverk (Boverkets byggregler, BBR 29). Finansiering kan då erhållas för hela ombyggnationen.</i></p> <p><i>Sökande som i projektet inte kan uppnå kraven enligt ovan, kan ändå erhålla Grönt lån för enskilda åtgärder i projektet, förutsatt att åtgärdstypen ingår bland de som anges i kategorin Övriga åtgärder. Finansiering kan då erhållas motsvarande investeringskostnad för respektive enskild åtgärd.</i></p> <p><i>För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer.</i></p>

6.5.2 Upplysningskrav rörande åtgärder, klimatberäkningar och upphandling

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<i>Sökande ska lämna upplysningar om vilka miljö- och klimatåtgärder som genomförs i projektet, om klimatpåverkan från byggproduktionen har beräknats samt om/hur en sådan beräkning beaktas i upphandlingen.</i>

6.6 Skäl till föreslagna förändringar (Större renoveringar)

6.6.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Samma som för underkategorin nya eller befinliga bostadshus och lokaler. Det gäller även särskilda krav på klimatförbättrad betong.

6.6.2 Kommentar Miljökommittén

Energiprestanda

Ändringar har införts för att tydliggöra vilken omfattning av finansiering som är möjlig kopplad till större renoveringsprojekt.

Upplysningskrav rörande åtgärder, klimatberäkningar och upphandling

För att främja ökad användning av klimatberäkningar och klimatkrav i upphandling anser Kommittén det rimligt att införa nya upplysningskrav.

6.7 Kriterier inom Övriga åtgärder

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
<p>Energieffektiviseringsåtgärder i partiella system av befintliga byggnader som leder till att energianvändningen minskar med minst 30 procent.</p>	<p><i>Specifika åtgärder för energieffektivisering i byggnader:</i></p> <p><i>Energieffektivt klimatskal</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) <i>Tilläggsisolering, inklusive åtgärder för att säkerställa lufttäthet och åtgärder för att minska effekterna av t.ex. köldbryggor.</i> b) <i>Energieffektiva fönster och dörrar.</i> <p><i>Energieffektiv utrustning i byggnader</i></p> <ul style="list-style-type: none"> c) <i>Energieffektiva ljuskällor samt system för luftkonditionering, vattenuppvärmning och energiåtervinning.</i> d) <i>Vatten- och energisnåla tappvattenarmaturer (maximalt vattenflöde på högst 6 l/min).</i> e) <i>Elektriska värmepumpar som uppfyller följande kriterier:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Köldmediets globala uppvärmningspotential får inte överskrida 675.</i> - <i>Energieffektiviteten får inte underskrida energieffektivitetsklass A.</i> f) <i>Anslutning till och utrustning för fjärrvärme eller fjärrkyla.</i>

	<p><i>Instrument och anordningar för mätning, reglering och kontroll av byggnaders energiprestanda och effektuttag</i></p> <p><i>g) Zontermostater, smarta termostatsystem och sensorer, inklusive rörelse- och dagsljusstyrning.</i></p> <p><i>h) System för fastighetsautomation och kontroll, ventilation, energiförvaltning av byggnader och belysningskontroll. Inklusive effektstyrande och effektbegränsande utrustning, för t.ex. styrning av laddinfrastruktur samt batterilager för effektutjämnning.</i></p> <p><i>i) Smarta mätare för elektricitet, fjärrvärme, gas och kyla.</i></p> <p><i>j) Fasad- och takelement med skuggning eller solstyrning, inklusive som stöder vegetationsuppbyggnad.</i></p>
--	---

6.8 Skäl till föreslagna kriterieförändringar (Övriga åtgärder)

6.8.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Samma som för övriga underkategorier inom projektkategorin.

6.8.2 Kommentar Miljökommittén

Givet det stora behovet av energieffektivisering i samhället samt för att linjera med EU-taxonomin har Kommittén funnit det rimligt att justera i kraven för Övriga åtgärder. Kraven för enskilda energieffektiviseringsåtgärder föreslås därför lättas upp.

Det tidigare kravet, *”Energieffektiviseringsåtgärder i partiella system av befintliga byggnader som leder till att energianvändningen minskar med minst 30 procent.”* har utgått. Kravet på att en viss minsta nivå av energieffektivisering har ersatts av en lista med sådana energieffektiviseringsåtgärder som automatiskt är berättigade att erhålla Gröna lån, oavsett hur stor energieffektivisering som uppnås i det individuella projektet.

Nya krav för värmepumpar. De föreslagna kraven överensstämmer med EU-taxonomin krav för att väsentligen bidra till miljömålet om att begränsa klimatförändringarna, avsnitt 4.16.

7 Hållbara transporter

7.1 Berättigade projekt

Nuvarande formulering	Förslag till ny formulering
Hållbara transporter	<ul style="list-style-type: none"> • Tåg, vagnar och fartyg för person- och godstrafik på järnväg och i sjöfart. Persontrafik på järnväg kan inkludera regional- och lokaltåg, tunnelbana och spårvagn. • Persontransport på väg • Infrastruktur för gång, cykel eller enpersonsfordon • Infrastruktur för järnvägstransport • Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål vägtransport och kollektivtrafik • Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål sjöfart.

7.2 Kriterier

7.2.1 Generella kriterier för användning av betong

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Kriterier för användning av betong saknas	<i>För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer.</i>

7.2.2 Tåg, vagnar och fartyg för person- och godstrafik på järnväg och i sjöfart

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<p><i>Tåg, vagnar och fartyg ska vara helelektriska alternativt drivas av vätgas eller biogas.</i></p> <p><i>Om infrastruktur för elektrifierade transporter saknas kan lösningar som använder biodrivmedel accepteras, förutsatt att användningen av dem innebär att växthusgasutsläppen minskar med minst 65 procent, jämfört med användning av fossila bränslen.</i></p>

7.2.3 Persontransport på väg

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<p><i>Fordonen ska vara helelektriska alternativt drivas av vätgas eller biogas.</i></p> <p><i>Om fordonen huvudsakligen används för landsbygdstrafik kan biodrivmedel accepteras förutsatt att användningen av dem medför att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 65 procent.</i></p>

7.2.4 Infrastruktur för gång, cykel eller enpersonsfordon

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<p><i>Investeringsprojektet ska utgöras av t.ex. trottoarer, cykelbanor och fotgängarområden, installationer för elektrisk laddning och tankning med väte.</i></p>

7.2.5 Infrastruktur för järnvägstransport

Nuvarande villkor för Gröna lån	Förslag till nya villkor för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<p><i>Investeringsprojekt som uppfyller ett av dessa kriterier:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Infrastruktur, inklusive tillhörande delsystem, ska antingen vara elektrifierad eller omfattas av en elektrifieringsplan eller kunna användas med noll direkta fossila koldioxidutsläpp i form av avgaser.</i> <i>• Infrastruktur, inklusive tillhörande delsystem, ska vara avsedd för omlastning av gods mellan transportsätt eller för överföring av passagerare från järnväg till järnväg eller från andra transportsätt till järnväg.</i>

	<p>Och därutöver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Infrastrukturen ska inte vara avsedd för transport eller lagring av fossila bränslen.</i>
--	--

7.2.6 Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål vägtransport och kollektivtrafik

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<p><i>Investeringsprojekt som uppfyller ett av dessa kriterier:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Platser för elektrisk laddning, uppgraderingar av anslutningar till elnätet, tankningsstationer för vätgas eller biogas eller elektriska vägsystem.</i> • <i>Omlastning av gods mellan transportsätt: terminalinfrastruktur och terminalöverbyggnader för lastning, lossning och omlastning av varor.</i> • <i>Infrastruktur för kollektivtrafik, däribland tillhörande signaleringssystem för tunnelbane-, spårvagns- och järnvägssystem.</i>

7.2.7 Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål sjöfart

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<p><i>Investeringsprojekt som uppfyller ett av dessa kriterier:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>För drift av fartyg som drivs av el, vätgas eller biogas</i> • <i>För tillhandahållande av landström till fartyg i hamn</i> • <i>För hamnens egen verksamhet med noll direkta koldioxidutsläpp</i> • <i>För omlastning av gods mellan transportsätt: terminalinfrastruktur och terminalöverbyggnader för lastning, lossning och omlastning av varor.</i>

7.3 Skäl till föreslagna förändringar

7.3.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Vid utvecklingen av de nya villkoren för Gröna lån i projektkategorin Hållbara transporter har Kommittén utvärderat de tekniska granskningskriterier som i EU-taxonomin fastställts för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om begränsning av klimatförändringarna¹¹. Utvärderingen har omfattat kapitel 6 Transporter, avsnitt 6.1–6.3 samt 6.13–6.16.

7.3.2 Kommentar Miljökommittén

Förslagen till nya villkor för Gröna lån följer i huvudsak EU-taxonominns krav för väsentligt bidrag. Vad avser fordon, fartyg och infrastruktur för hållbara transporter utgår dock EU-taxonomin från principen om noll direkta koldioxidutsläpp i form av avgaser, oavsett om utsläppen är fossila eller biogena.

Kommittén har därför utrett vilka krav på hållbara/förnybara drivmedel som är lämpliga i en svensk kontext för bland annat persontransporter på väg. Det förslag som förordas – helelektriska fordon alternativt drivna av vätgas eller biogas – har valts för att hitta en balans mellan taxonomins krav om noll direkta koldioxidutsläpp från avgaser, men utan att exkludera användningen av den biogas som Ramverket och EU-taxonomin i andra delar godkänner produktion av. Kommittén har funnit det rimligt att kriterierna bejakar svensk praxis för biogas, med dess integrerade förhållningssätt till avfallshantering, förnybara drivmedel och hållbar matproduktion.

Att förslaget inte inkluderar etanol kan ses som begränsande, men förslaget ligger i nivå med Energimyndighetens hållbarhetskriterier liksom med fordonskraven i miljözon klass 3, Bra Miljöval och Svanen. Kriterierna understödjer dessutom den regionala drivmedelsprioritering som samtliga länsstyrelser pekat på behövs för att klara målet om en fossilfri fordonsflotta till 2030.

För vissa typer av transporter (landsbygdstrafik med buss, viss tågtrafik) har Kommittén funnit det rimligt att medge biodrivmedelsbaserade lösningar, förutsatt att det leder till minst 65 procents minskning av växthusgasutsläpp. Nivån om 65 procent förordas för att det linjerar med både EU-taxonominns krav på biobränslen för transportändamål (se (EU) 2021/39, avsnitt 4.13, Väsentliga bidrag till begränsning av klimatförändringar, punkt 2) och det gränsvärde som fastställts i Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen, för anläggningar som tagits i drift efter 31 december 2020 (se 2 kap. Hållbarhetskriterier, 1 § punkt 3).

¹¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139, av den 4 juni 2021.

8 Avfallshantering

8.1 Berättigade projekt

Nuvarande formulering	Förslag till ny formulering
Avfallshantering	<i>Anläggningar och system för behandling, insamling, omlastning, sortering, transport och återvinning av avfall och återvunnet material.</i>

8.2 Kriterier

8.2.1 Generella kriterier för användning av betong

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Kriterier för användning av betong saknas	<i>För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer.</i>

8.2.2 Icke-farligt avfall

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Minskning av avfallets mängd och skadliga påverkan, ökad återanvändning och återvinning av material och energi	<p><i>Avfallet ska vara utsorterat och separat insamlat i enlighet med 3 kap Avfallsförordningen.</i></p> <p><i>Allt insamlat icke-farligt avfall som har källsorterats ut avses gå till förberedelse för återanvändning eller återvinning.</i></p> <p><i>Restavfall, dvs. icke-farligt avfall som inte går att återanvända eller återvinna på annat sätt än genom förbränning, ska kvalitetssäkras¹².</i></p>

¹² Efterlevnad sker genom att verksamhetsutövaren lever upp till den branschgemensamma överenskommelse rörande kvalitetssäkring av avfallsbränsle som slutits mellan Avfall Sverige och Energiföretagen, aktuell version: "Branschöverenskommelse för kvalitetssäkring av avfallsbränsle, mars 2022".

	<p><i>Den uppskattade klimatnytta som följer av förändringen (t.ex. förändrad återvinningsgrad, förändrad klimatpåverkan från transport, mer energieffektiv anläggning) ska beräknas.</i></p> <p><i>Vid materialåtervinning av icke-farligt avfall ska återvinningsgraden av det behandlade avfallet före och efter investering redovisas.</i></p>
--	--

8.2.3 Farligt avfall

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Minskning av avfallens mängd och skadliga påverkan, ökad återanvändning och återvinning av material och energi	<i>Den anläggning som behandlar det farliga avfallet ska inneha giltigt miljötillstånd för respektive avfallsfraktion.</i>

8.3 Skäl till föreslagna förändringar

8.3.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Vid utvecklingen av de nya villkoren för Gröna lån i projektkategorin Avfallshantering har Kommittén utvärderat såväl de tekniska gransningskriterier som i EU-taxonomin fastställts för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om begränsning av klimatförändringarna¹³ som de tekniska gransningskriterierna för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om omställning till en cirkulär ekonomi¹⁴.

Vad avser EU:s miljömål om begränsning av klimatförändringarna har utvärderingen omfattat kapitel 5 Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering, avsnitt 5.5–5.9. Vad avser EU:s miljömål om omställning till en cirkulär ekonomi har utvärderingen omfattat avsnitt 2.3–2.5 samt 2.7.

8.3.2 Kommentar Miljökommittén

Förslagen till nya villkor för Gröna lån följer i huvudsak EU-taxonomin kriterier för väsentligt bidrag och har ansetts utgöra en möjlig och rimlig nivå på kravställen.

Vad gäller materialåtervinning är ökad återvinningsgrad för alla fraktioner både önskvärd och nödvändig oavsett dagens återvinningsgrad. Kommuninvest väljer därför i sitt förslag att avvika från EU-taxonomin minimikrav om 50 procents återvinningsgrad. I stället ingår ett krav på att redovisa återvinningsgrad före och efter investering, samt att klimatnyttoberäkna investeringens effekter.

¹³ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139, av den 4 juni 2021

¹⁴ [Sustainable Finance Package: Annex II: Transition to a circular economy](#), 27 juni 2023.

9 Vatten- och avloppsvattenhantering

9.1 Berättigade projekt

Nuvarande formulering	Förslag till ny formulering
Vatten- och avloppshantering	<ul style="list-style-type: none"> Anläggningar och tillhörande infrastruktur/ledningsnät för vatten- och avloppsvattenhantering, inklusive för biogasproduktion Infrastruktur för avledning av dagvatten Avsaltningsanläggningar

9.2 Kriterier

9.2.1 Generella kriterier för användning av betong

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Kriterier för användning av betong saknas	<i>För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer. Undantag kan göras för betong som är i kontakt med dricksvatten.</i>

9.2.2 Dricksvattenförsörjning

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<p><i>Om projektet ska bedömas utifrån Miljökriterier (låntagares vägval)</i></p> <p><i>Investeringsprojektet ska efter investeringen möta båda dessa kriterier:</i></p>

	<p>- Vattentäkterna har erhållit nödvändiga tillstånd¹⁵ och ska, om det behövs, vara skyddade genom fastställt vattenskyddsområde¹⁶.</p> <p>- Läckagenivån för den del av vattenförsörjningssystemet som omfattas av investeringen är lika med eller lägre än tröskelvärdet 1,5¹⁷. Alternativt minskar läckagenivån med minst 20 procent jämfört med före investeringen och för ett genomsnitt på tre år.</p> <p>Om projektet ska bedömas utifrån Klimatkriterier (låntagares vägval)</p> <p>Investeringsprojektet ska efter investeringen möta något av följande kriterier:</p> <p>- Genomsnittlig nettoenergiförbrukning¹⁸ för upptag och behandling av vatten är lika med eller lägre än 0,5 kWh per kubikmeter producerat vatten till vattenförsörjning. Alternativt minskar nettoenergiförbrukningen med minst 20 procent jämfört med före investeringen och för ett genomsnitt på tre år.</p> <p>- Läckagenivån för den del av vattenförsörjningssystemet som omfattas av investeringen är lika med eller lägre än tröskelvärdet 1,5¹⁹. Alternativt minskar läckagenivån med minst 20 procent jämfört med före investeringen och för ett genomsnitt på tre år.</p>
--	---

¹⁵ Tillstånd genom vattendom.

¹⁶ En bedömning om vattenskyddsområde behövs ska ha gjorts enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning (<https://www.havochvatten.se/arkiv/aktuellt/2021-02-09-vagledning-om-vattenskyddsomraden.html>). Om bedömningen är att ett vattenskyddsområde ska införas ska vattenskyddsområdet vara fastställt.

¹⁷ Beräknad med hjälp av infrastrukturläckageindex (*Infrastructure Leakage Index, ILI*) eller annan lämplig metod.

¹⁸ Beräkningen av nettoenergiförbrukningen kan beakta energiproduktion i systemet såsom produktion av biogas och vatten-, sol-, värme- och vindenergi.

¹⁹ Beräknad med hjälp av infrastrukturläckageindex (*Infrastructure Leakage Index, ILI*) eller annan lämplig metod.

9.2.3 Avloppsvattenhantering

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
<p>Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin</p>	<p>Om projektet ska bedömas utifrån Miljökriterier (låntagares vägval)</p> <p>Investeringsprojektet ska efter investeringen möta båda dessa kriterier:</p> <p><i>Avloppshanteringssystemet har ett ledningsnät samt väl anpassade reningsprocesser så att reningsverket lever upp till utsläppskraven i enlighet med sitt miljötillstånd.</i></p> <p><i>Om anläggningen har en kapacitet på 100 000 personekvivalenter (pe) eller mer, eller har ett dagligt inflöde av BOD7 (löst syre per dygn under sju dygn) som överstiger 7 ton, behandlas slammet med rötning eller en teknologi med lika eller lägre energiförbrukning.</i></p> <p>Om projektet ska bedömas utifrån Klimatkriterier (låntagares vägval)</p> <p>Investeringsprojektet ska efter investeringen möta följande kriterium:</p> <p>Reningsverkets nettoenergiförbrukning²⁰ är lika med eller lägre än:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 35 kWh per pe per år för reningskapacitet på under 10 000 pe - 25 kWh per pe per år för reningskapacitet på mellan 10 000 och 100 000 pe - 20 kWh per pe per år för reningskapacitet på över 100 000 pe. <p>Och därutöver, om investeringen berör biogasproduktion</p>

²⁰ Beräkningen av nettoenergiförbrukningen kan beakta energiproduktion i systemet såsom produktion av biogas och vatten-, sol-, värme- och vindenergi.

	<p><i>En övervaknings- och beredskapsplan för minimering av metanläckage ska ha upprättats vid anläggningen.</i></p> <p><i>Den producerade biogasen används direkt för el- eller värmeproduktion, eller uppgraderas till biometan och tillförs naturgasnätet eller används som fordonsbränsle eller råvara inom den kemiska industrin.</i></p>
--	--

9.2.4 Avledning av dagvatten

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<i>Investeringsprojektet, inklusive tillhörande delsystem, ska avse avledning, fördröjning och/eller rening av dagvatten.</i>

9.2.5 Avsaltningsanläggningar

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för underkategorin	<p><i>En klimatrisk- och sårbarhetsanalys ska ligga till grund för investeringsbeslutet och sökande ska lämna upplysningar om det väsentliga innehållet i denna.</i></p> <p><i>Energianvändningen för hela avsaltningsprocessen (inklusive sidobehandlingar, pumpning och bortforsling av saltlösning) överstiger inte 4 kWh per m³ producerat sötvatten.</i></p>

9.3 Skäl till föreslagna kriterieförändringar

9.3.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Vid utvecklingen av de nya villkoren för Gröna lån i projektkategorin Vatten- och avloppsvattenhantering har Kommittén utvärderat såväl de tekniska granskningskriterier som i EU-taxonomin fastställts för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses

bidra väsentligt till EU:s miljömål om begränsning av klimatförändringarna²¹ som de tekniska granskningskriterierna för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser²².

Vad avser EU:s miljömål om begränsning av klimatförändringarna har utvärderingen omfattat kapitel 5 Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering, avsnitt 5.2–5.4. Vad avser EU:s miljömål om hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser har utvärderingen omfattat avsnitt 1.1 och 2.1–2.3.

9.3.2 Kommentar Miljökommittén

Förslagen till nya villkor för Gröna lån följer i huvudsak EU-taxonomin kriterier för väsentligt bidrag och har ansetts utgöra en möjlig och rimlig nivå på kravställen.

Givet de frågetecken som finns inom VA-branschen för att använda klimatförbättrad betong i kontakt med dricksvatten medges för sådana fall undantag från kraven.

²¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2139, av den 4 juni 2021

²² [Sustainable Finance Package](#): *Annex I: Sustainable use and protection of water and marine resources*, 27 juni 2023.

10 Klimatanpassningsåtgärder

10.1 Berättigade projekt

Nuvarande formulering	Förslag till ny formulering
Klimatanpassningsåtgärder i byggnader, infrastruktur och känsliga miljöer.	<i>Anpassningslösningar, såväl fysiska som naturbaserade, som är ägnade att minska klimatrelaterade risker i t.ex. bebyggd miljö, infrastruktur eller känsliga miljöer.</i>

Om investeringsprojektet avser dagvattenhantering ska ansökas göras inom ramen för projektkategori Vatten- och avloppsvattenhantering.

10.2 Kriterier

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga ytterligare kriterier för projektkategorin	<i>Investeringsprojektet ska utgöras av fysiska eller naturbaserade anpassningslösningar för att minska klimatrelaterade risker i t.ex. bebyggd miljö, infrastruktur eller känsliga miljöer.</i> <i>Sökande ska lämna upplysningar om den klimatrisk- och sårbarhetsanalys som ligger till grund för projektet.</i> <i>För användning av betong gäller de kriterier som anges i "Krav på klimatförbättrad betong", se avsnitt Generella utgångspunkter och rekommendationer.</i>

10.3 Skäl till föreslagna förändringar

10.3.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

För Ramverkets projektkategori Klimatanpassningsåtgärder är det främst de delar i EU-taxonomin som publicerades i juni 2023 som bedöms relevanta för den typ av fysiska investeringar som en kommun engagerar sig i av anpassningsskäl.

Vid utvecklingen av förslag till nya villkor för Gröna lån i projektkategorin Klimatanpassningsåtgärder har Kommittén dels utvärderat de tekniska granskningskriterier som tillkommit till EU-taxonomin för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om anpassning till

klimatförändringar²³ dels utvärderat de tekniska granskningskriterierna för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till EU:s miljömål om hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser²⁴.

För miljömålet om anpassning till klimatförändringar har utvärderingen omfattat kapitel 7 Bygg- och fastighetsverksamhet (avsnitt 7.8 *Civil engineering*) samt kapitel 14 [Katastrofriskhantering]/Disaster risk management (avsnitt 14.2 *Flood risk prevention and protection infrastructure*). För miljömålet om hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser har utvärderingen omfattat kapitel 3 [Katastrofriskhantering]/Disaster risk management (avsnitt 3.1 *Nature-based solutions for flood and drought risk prevention and protection*.)

10.3.2 Kommentar Miljökommittén

Kriterierna uppfyller inte taxonomikraven. Kommittén har funnit det rimligt med en mer pragmatiskt inriktad kravställan som är enklare för kommunsektorns aktörer att implementera, snarare än de detaljerade kriterierna i EU-taxonomin.

²³ [Sustainable Finance Package: Text amending the Climate Delegated Act – Annex II: Climate change adaptation](#), 27 juni 2023.

²⁴ [Sustainable Finance Package: Text of the Environmental Delegated Act and amending the Disclosures Delegated Act – Annex I: Sustainable use and protection of water and marine resources](#), 27 juni 2023.

11 Övriga miljöåtgärder

11.1 Berättigade projekt

Nuvarande formulering	Förslag till ny formulering
Miljöåtgärder på andra områden än minskad klimatpåverkan och klimatanpassning (exempelvis naturvård, åtgärder som främjar biologisk mångfald, ett hållbart jordbruk och förbättrade ekosystemtjänster).	<p>Miljöåtgärder på andra områden än minskad klimatpåverkan och klimatanpassning, t.ex. inom EU-taxonomin målområden cirkulär ekonomi, förebyggande och begränsning av föroreningar, skydd av biologisk mångfald och sunda ekosystem samt återställande av skadade ekosystem, i den mån projektet inte passar bättre i någon av Ramverkets övriga projektkategorier.</p> <p>Projektet kan t.ex. avse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapande och bevarande, inklusive restaurering och vitalisering, av livsmiljöer, ekosystem och arter. • Sanering av deponier och förorenade områden, inklusive omhändertagande av olagligt deponerat avfall.

11.2 Kriterier

Nuvarande kriterier för Gröna lån	Förslag till nya kriterier för Gröna lån
Utöver Ramverkets grundkrav finns inga specifika kriterier för projektkategorin	<p><i>Investeringsprojektet ska utgöras av miljöåtgärder på andra områden än minskad klimatpåverkan och klimatanpassning, t.ex.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Skapande och bevarande, inklusive restaurering och vitalisering, av livsmiljöer, ekosystem och arter.</i> • <i>Sanering av deponier och förorenade områden, inklusive omhändertagande av olagligt deponerat avfall.</i> <p><i>En miljökonsekvensbedömning eller en prövning av behovet av bedömning har utförts och sökande ska lämna upplysningar om det väsentliga innehållet i denna.</i></p> <p><i>För platser/projekt i eller nära områden med känslig biologisk mångfald (inklusive Natura 2000-nätverket av skyddade områden, Unescos</i></p>

	<p><i>världsarv och viktiga områden för biologisk mångfald, liksom andra skyddade områden) redovisas de nödvändiga riskbegränsande åtgärderna.</i></p>
--	--

11.3 Skäl till föreslagna förändringar

11.3.1 Koppling till verksamheter i EU-taxonomin

Vid utvecklingen av nya villkor för Gröna lån i projektkategorin Klimatanpassningsåtgärder har Kommittén utvärderat de tekniska gransningskriterierna för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till antingen miljömålet om Förebyggande och begränsning av miljöförstöring²⁵ (avsnitt 2.3-2.4) eller miljömålet om Skydd och återställande av biologisk mångfald²⁶ (avsnitt 1.1). Vidare har kraven för att inte orsaka betydande skada (*Do No Significant Harm*, DNSH) i förhållande till miljömålet om Skydd och återställande av biologisk mångfald beaktats.

11.3.2 Kommentar Miljökommittén

Söka följa EU-taxonominns krav för väsentligt bidrag. Investeringsprojekt rörande Övriga miljöåtgärder utgör en liten andel av totalt beviljade Gröna lån. Samtidigt är EU-taxonominns krav för att påvisa väsentligt bidrag för sådana åtgärder omfattande.

Kommittén har funnit det rimligt med en mer pragmatiskt inriktad kravställan som är enklare för kommunsektorns aktörer att implementera, snarare än de detaljerade kriterierna i EU-taxonomin. Förslaget innebär att i stället kravställa i enlighet med taxonominns krav för att inte orsaka betydande skada (*Do No Significant Harm*, DNSH) i förhållande till EU:s miljömål om skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

²⁵ [Sustainable Finance Package: Text of the Environmental Delegated Act and amending the Disclosures Delegated Act – Annex III: Pollution prevention and control](#), juni 2023.

²⁶ [Sustainable Finance Package: Text of the Environmental Delegated Act and amending the Disclosures Delegated Act – Annex IV: Protection and restoration of biodiversity and ecosystems](#), juni 2023.